VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETAS

VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETAS

ATASKAITA

Užsakovas: Birštono savivaldybės administracija

Temos pavadinimas: Birštono kurorto teritorijos bendrojo plano sprendinių korektūros keitimas *Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas.*

2017 m. birželio 28 d. Sutarties Nr. (11.18)-IS-173

Instituto direktorė prof. dr. Marija Burinskienė
(vardas, pavardė, parašas)

Rengėja Julija Sokolovskaja
(vardas, pavardė, parašas)

PROJEKTĄ ĮGYVENDINA

PROJEKTĄ RENGIA

BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETAS

TERITORIJŲ PLANAVIMO INSTITUTAS

UAB „ATAMIS“

UAB „FORMATAS A1“

Birštono kurorto teritorijos bendrojo plano sprendinių korektūros keitimas

II etapas. Bendrųjų sprendinių formavimo stadija

STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO

APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTAS

Užsakovas: Birštono savivaldybės administracija

Rengėjas: Vilniaus Gedimino technikos universitetas

Teritorijų planavimo institutas

Projekto vadovė: Eleonora Grablevskienė (Atest. Nr. TPV 0081)

2018 m.

TURINYS

1. Įvadas 3

2. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas 4

2.1. Siūlomos Birštono kurorto Bendrojo plano koncepcijos kryptys ir alternatyvos 5

2.2. Pagrindiniai Birštono kurorto Bendrojo plano tikslai ir uždaviniai 9

2.3. Bendrojo plano sąsaja su kitais teritorijų planavimo dokumentais 12

2.4. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos aprašymas 13

2.5. Vertinimo metu nagrinėjami aplinkos komponentai bei pasekmės 17

2.6. Pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodai, numatomi naudoti vertinimui atlikti 17

1. Įvadas

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau SPAV) – ruošiamo Birštono kurorto teritorijos Bendrojo plano įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas. Vertinimo metu rengiami SPAV dokumentai, konsultuojamasi, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš tvirtinant miesto Bendrąjį planą savivaldybės taryboje, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl Bendrojo plano tvirtinimo.

SPAV tikslai:

1) nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Birštono kurorto teritorijos Bendrojo plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
2) užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su tam tikromis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, atsižvelgiama į šių konsultacijų rezultatus;
3) užtikrinti, jog kurorto Bendrojo plano organizatoriai, t. y. Birštono savivaldybės administracija turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas Bendrojo plano pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į jas.

SPAV atliekamas šiais principais:

1) Identifikuojamos ir lyginamos Bendrojo plano siūlomos koncepcijos alternatyvos;
2) Išanalizuojamas bei patobulinamas rengiamas planavimo dokumentas aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektu;
3) Užtikrinamas dialogas tarp rengiamo dokumento rengėjų, suinteresuotų savivaldybės institucijų bei visuomenės.

Tinkamai atliekamas SPAV padeda užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį, pagerina rengiamo Bendrojo plano kokybę, padidina sprendimų priėmimo efektyvumą, padeda identifikuoti naujos plėtros alternatyvas ir padeda išvengti klaidingų sprendimų.

SPAV yra prevencinis aplinkos apsaugos instrumentas, todėl vienas iš svarbiausių jo principų – užtikrinti, kad planavimo dokumento rengimo organizatoriai turėtų išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas įgyvendinimo pasekmes aplinkai kuo ankstyvesnio planavimo metu. Prevencija yra esminė SPAV savybė, todėl pagrindinis reikalavimas integruojant šį vertinimą į teritorijų planavimo dokumentų rengimo procesą yra užtikrinti, kad jis bus atliekamas prieš priimant

ir/arba tvirtinant planavimo dokumentą, kai dar nėra vėlu nagrinėti ir rinktis tinkamiausią sprendinių alternatyvą. Teritorijų planavimo dokumentų rengimo atveju SPAV procedūros yra išsamiai reglamentuotos ir integruotos į skirtingus šių dokumentų rengimo etapus ir stadijas:

1) SPAV yra privalomas rengiant vietovės lygmeniu bendruosius planavimo dokumentus ar esminius jų pakeitimus;
2) SPAV apimties nustatymo dokumentas bei SPAV ataskaita rengiama teritorijų planavimo dokumento bendrųjų sprendinių formavimo stadijos metu.

SPAV procesą sudaro:

1) Atranka SPAV atlikti;
2) SPAV apimties nustatymo dokumento rengimas ir nagrinėjimas;
3) SPAV ataskaitos rengimas ir nagrinėjimas;
4) Sprendimo dėl planavimo dokumento patvirtinimo priėmimas;
5) Teritorijų planavimo dokumento įgyvendinimo pasekmių aplinkai monitoringas.

2. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas

SPAV apimties nustatymas – vertinimo proceso etapas, kurio metu nustatomi svarbiausi su aplinkos apsauga susiję aspektai, kurie turės būti išnagrinėti ir aprašyti vertinimo ataskaitoje.

Rengiamo Birštono kurorto teritorijos Bendrojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento tikslai yra:

1) Numatyti tinkamiausius pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodus;
2) Nustatyti, kokie aplinkos komponentai turi būti išsamiai aprašyti vertinimo ataskaitoje;
3) Nustatyti, kokios pasekmės gali būti reikšmingos ir todėl bus vertinamos rengiant ataskaitą;
4) Sužinoti atitinkamų valstybės bei savivaldybės institucijų bei visuomenės nuomonę dėl vertinamų pasekmių, aplinkos komponentų bei vertinimo metodų.

Atliekant Birštono kurorto planavimo dokumento strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, vertinimo proceso dalyviai yra šie:

1) Birštono kurorto teritorijos Bendrojo plano organizatoriai, t.y. Birštono savivaldybės administracija;
2) Aplinkos apsaugos agentūra;

3) Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Prienų skyrius;
4) Saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
5) Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Kauno teritorinis padalinys;
6) Visuomenė.

Visuomenė dalyvauja vertinant rengiamo teritorijų planavimo dokumento sprendinius Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarime Nr. 1079 „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo procese nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1996, Nr. 90-2099; 2004 Nr. 112-4189; 2013 Nr. 140-7096), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakyme Nr. D 1-455 „Dėl visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004 Nr. 136-4970; TAR, 2015 Nr. 3664) nustatyta tvarka.

2.1. Siūlomos Birštono kurorto Bendrojo plano koncepcijos kryptys ir alternatyvos

Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje, atsižvelgiant į Birštono kurorto teritoriją ir jai taikomas strateginio planavimo dokumentų nuostatas, nustatomos planuojamos teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystymo kryptys, naudojimo ir apsaugos principai. Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengiama bendrojo plano koncepcija, kurią sudaro aiškinamasis raštas ir brėžiniai. Vadovaujantis Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros, Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programa teikiamos trys teritorijos vystymo koncepcijos alternatyvos.

I alternatyva - šioje koncepcijos alternatyvoje akcentuojamas tęstinumas, išlaikomi *Birštono kurorto BP korektūros* (2010 m. sausio 29 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-13 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano patvirtinimo“) ir *Birštono kurorto BP sprendinių korektūros dalies koregavimo* (2016 m. spalio 28 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-164 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros dalies koregavimo patvirtinimo“) vertybiniai principai, tęsiama erdvinės struktūros idėja.

Taip pat šioje koncepcijos alternatyvoje:

- Nustatomos funkcinės zonos nenumato didelių pokyčių;

- Nauja plėtra vykdoma prijungiant esamas urbanizuotas Birštono vs., Kernuvių k. dalis, baigiant formuoti esamas urbanistines struktūras;
- Formuojama Karalienės Barboros al. kompozicinė ašis, su lokaliniu paslaugų centru planuojamo tilto per Nemuno upę prieigose;
- Stiprinama kompozicinė ašis yra ties Jaunimo, S. Dariaus ir S. Girėno gatvių erdviniu koridoriumi;
- Rekreacinės teritorijos numatytos vadovaujantis Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos SP, Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos SP sprendiniais bei esama sklypų paskirtimi;
- Miškų naudmenų pavertimas atskiraisiais želdynais nenumatomas.
- Pramonės ir sandėliavimo teritorija išlieka vakarinėje Birštono kurorto dalyje, formuojamos dvi pramoninės teritorijos pietinėje planuojamos teritorijos dalyje (prijungiamų Birštono vs., Kernuvių k. dalyse) – Kernuvių k. esamos pramonės ir sandėliavimo teritorijos pagrindu, Birštono vs. esamos užstatytos žemės ūkio teritorijos pagrindu;

II alternatyva - šioje koncepcijos alternatyvoje Birštono kurorto teritorija vystoma tolygiai plėtojant urbanistinę struktūrą (kuriant urbanistinių centrų, ašių ir dominančių sistemą), kuriant naujas atskirųjų želdynų teritorijas, tolygiai išdėstant rekreacines teritorijas. Šiuo variantu **numatoma darniausia** prijungiamos prie kurorto teritorijos – esamų urbanizuotų Birštono vs., Kernuvių k. dalių – plėtra, baigiant formuoti esamą urbanistinę bei gatvių struktūrą, numatant netaršią gamybą ir neagresyvę urbanizaciją prijungiamose teritorijose. Akcentuojama kokybinė plėtra gerinant gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinkas.

Koncepcija parengta atsižvelgiant bei dalinai integruojant jau anksčiau parengtus teritorijų planavimo dokumentus: *Birštono kurorto BP korektūros* (2010 m. sausio 29 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-13 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano patvirtinimo“), *Birštono kurorto BP sprendinių korektūros dalies koregavimo* (2016 m. spalio 28 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-164 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros dalies koregavimo patvirtinimo“), *Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros SP* (2014 m. gegužės 30 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr.TS-98 „Dėl Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialiojo plano patvirtinimo“), *Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos SP* (2013 m. gruodžio 20 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr.TS-226 „Dėl Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos

specialiojo plano patvirtinimo“) sprendinius, o taip pat parengto ir patvirtinto *Nemuno kilpų regioninio parko ribų ir tvarkymo plano* (2015 m. vasario 18 d. LRV nutarimas Nr. 186 „Dėl Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo“) sprendiniais.

Urbanistinės dalies karkasas sudarytas iš kompozicinių centrų, ašių, dominančių sistemos:

- Svarbiausias esamas kompozicinis centras – kurorto istorinė dalis (šią teritoriją apima aikštė su paminklu Jonui Basanavičiui – kompozicinis centras – pagrindinių gatvių susikirtime. Stiprinamas įvažiavimas į kurortą (ties Jaunimo g. pradžia).
- Stiprinama kompozicinė ašis yra ties Jaunimo, S. Dariaus ir S. Girėno gatvių erdviniu koridoriumi. Stiprinamas įvažiavimas į kurortą (ties Jaunimo g. pradžia), stiprinamas perimetras, pritraukiamos paslaugų, visuomeninės funkcijos;
- Formuojama Karalienės Barboros al. kompozicinė ašis, su lokaliniu paslaugų centru planuojamo tilto per Nemuno upę prieigose;
- Birštono kurorto vakarinėje dalyje formuojama mišri gyvenamoji teritorija su paslaugų funkcijomis (esamos inžinerinės infrastruktūros teritorijos pagrindu),
- Birštono vs. ir Kernuvių k. prijungiamose teritorijose formuojama Birštono g. kompozicinė ašis – lokalinis paslaugų-gyvenamasis centras;
- Birštono kurorto pietinėje dalyje, šalia piliakalnio numatomos urbanizuoti teritorijos. Formuojama kompozicinė ašis – lokalinis paslaugų-gyvenamasis centras lygiagrečiai ir statmenai Prienų g. tarnaujantis teritorijos aptarnavimui;
- Formuojamų lokalinių centrų teritorijose numatomas dominančių sistemos papildymas;
- Rekreacinės teritorijos vakarinėje dalyje numatytos vadovaujantis Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos SP sprendiniais juos patikslinant pagal dabartinius poreikius. Rekreacinės teritorijos taip pat numatytos rytinėje ir vakarinėje teritorijos dalyse, upės pakrantėse;
- Pietinėje dalyje formuojama pramonės ir sandėliavimo teritorija (esamos žemės ūkio teritorijos pagrindu), taip pat lygiagrečiai Prienų g. stiprinamas lokalus paslaugų centras;
- Numatoma šalia gyvenamųjų vietovių esančių didelę rekreacinę ir aplinkosauginę svarbą turinčių valstybinės reikšmės miško konversija į atskiruosius želdynus – dalis kurorto miškų verčiami atskiraisiais želdynais (Vytauto parkas, miško masyvai lygiagrečiai B. Sruogos g., vakarinėje Birštono piliakalnio dalyje);
- Nemuno kilpų regioninio parko ribų ir tvarkymo plane numatytos zonos perkeliamos į konceptualius sprendinius, jas detalizuojant bei stiprinant tvarkymo plane numatytas funkcijas;

- Esamų vandenviečių teritorijoms išskiriamos atskiros funkcinės zonos (išklasifikuotos į tipą) vadovaujantis Nemuno kilpų regioninio parko ribų ir tvarkymo plane numatytomis teritorijomis.

III alternatyva - šioje koncepcijos alternatyvoje Birštono kurorto teritorija vystoma plėtojant urbanistinę struktūrą, sistemą, tolygiai išdėstant rekreacines teritorijas. Šiuo variantu numatoma prijungiamos prie kurorto teritorijos – esamų urbanizuotų Birštono vs., Kernuvių k. dalių – plėtra, baigiant formuoti esamą urbanistinę bei gatvių struktūrą. Šiuo variantu numatoma prijungiamose teritorijose įvesti agresyvesnę urbanizaciją, plėtoti gamybą ir komerciją, panaudojant prijungiamas teritorijas Birštono vs ir Kernuvių k.

Koncepcija parengta atsižvelgiant bei dalinai ar pilnai integruojant jau anksčiau parengtus teritorijų planavimo dokumentus: *Birštono kurorto BP korektūros* (2010 m. sausio 29 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-13 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano patvirtinimo“), *Birštono kurorto BP sprendinių korektūros dalies koregavimo* (2016 m. spalio 28 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-164 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros dalies koregavimo patvirtinimo“), *Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros SP* (2014 m. gegužės 30 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr.TS-98 „Dėl Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialiojo plano patvirtinimo“), *Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos SP* (2013 m. gruodžio 20 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimas Nr.TS-226 „Dėl Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos specialiojo plano patvirtinimo“) sprendinius, o taip pat parengto ir patvirtinto *Nemuno kilpų regioninio parko ribų ir tvarkymo plano* (2015 m. vasario 18 d. LRV nutarimas Nr. 186 „Dėl Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo“) sprendiniais.

Urbanistinės dalies karkasas sudarytas iš kompozicinių centrų, ašių, dominančių sistemos:

- Kuriami multifunkciniai centrai;
- Svarbiausias esamas kompozicinis centras – kurorto istorinė dalis (šią teritoriją apima aikštė su paminklu Jonui Basanavičiui – kompozicinis centras – pagrindinių gatvių susikirtime);
- Stiprinama kompozicinė ašis yra ties Jaunimo, S. Dariaus ir S. Girėno gatvių erdviniu koridoriumi (iki sankryžos su Žvėrinčiaus g.);
- Formuojama Karalienės Barboros al. kompozicinė ašis su lokaliniu centru planuojamo tilto per Nemuno upę prieigose;

- Birštono kurorto vakarinėje dalyje formuojama mišri gyvenamoji teritorija su paslaugų funkcijomis (esamos inžinerinės infrastruktūros teritorijos pagrindu);
- Birštono vs., Kernuvių k. prijungiamose teritorijose formuojama Birštono g. kompozicinė ašis – lokalinis paslaugų-gyvenamasis centras. Išskiriama teritorija daugiabučiam užstatymui;
- Birštono kurorto pietinėje dalyje, šalia piliakalnio, numatomos urbanizuoti teritorijos. Formuojama nauja kompozicinė ašis, linijinis ir lokalinis paslaugų-gyvenamasis centras (statmenai Prienų g.);
- Formuojamos dvi pramoninės teritorijos pietinėje planuojamos teritorijos dalyje (prijungiamų Birštono vs., Kernuvių k. dalyse) – Kernuvių k. esamos pramonės ir sandėliavimo teritorijos pagrindu, Birštono vs. esamos užstatytos žemės ūkio teritorijos pagrindu;
- Formuojama pramonės ir sandėliavimo teritorija pietinėje prijungiamo Kernuvių k. dalyje esamos teritorijos pagrindu;
- Dalis kurorto miškų verčiami atskiraisiais želdynais (Vytauto parkas, miško masyvai lygiagrečiai B. Sruogos g., vakarinėje Birštono piliakalnio dalyje);
- Numatoma valstybinės reikšmės miško konversija į atskiruosius želdynus;
- Rekreacinės teritorijos vakarinėje dalyje numatytos vadovaujantis ir patikslinant Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos SP sprendiniais. Rekreacinė teritorijos taip pat numatytos rytinėje ir vakarinėje teritorijos dalyse, upės pakrantėse.

2.2. Pagrindiniai Birštono kurorto Bendrojo plano tikslai ir uždaviniai

Pagrindiniai Birštono kurorto Bendrojo plano tikslai bei uždaviniai yra:

Planavimo tikslai

- Numatyti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą.
- Sudaryti sąlygas darniai savivaldybės teritorijos raidai, nuosekliai erdvinei ir funkcinei integracijai, teritorijų sanglaudai, taip pat kompleksiškai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius uždavinius.
- Nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros bei kitų svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas.

- Sudaryti sąlygas racionaliam gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui.
- Kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse.
- Sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas.
- Derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių bei savivaldybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų.
- Sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui.

Planavimo uždaviniai:

- Numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemes ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones;
- Detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius;
- Optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, nustatyti savivaldybės ir jos urbanistinių centrų socialinės infrastruktūros sistemos vystymo reikalavimus;
- Nustatyti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo ir formavimo kryptis;
- Nustatyti gyvenamųjų vietovių kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
- Numatyti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą;
- Numatyti ypatingų inžinerinių, infrastruktūros (vandens ir sausumos transporto infrastruktūros statiniams, orlaivių nusileidimo infrastruktūros arba mažųjų orlaivių aerodromui skirtos teritorijos) statinių išdėstymą, pažymint visus esamus, rengiamu bendruoju planu ir kitais teritorijų planavimo dokumentais numatomus inžinerinius, infrastruktūros statinius;
- Atsižvelgti i Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą kuriai pritarta Birštono savivaldybes tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. TS-150 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros sprendinių

įgyvendinimo stebėsenos ataskaitos tvirtinimo", Birštono savivaldybes teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą, kuriai pritarta Birštono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. TS-149 „Dėl Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitos tvirtinimo";

- Numatyti priemones ir apribojimus, užtikrinančius kurorto gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo vertybių išsaugojimą;
- Sukonkretinti urbanizuotų teritorijų ir jose esančių miškų bei atskiriesiems želdynams priskirtas teritorijas;
- Integruoti patvirtintų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius i Bendrąjį planą įvertinti valstybės ir savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinius;
- Išnagrinėti, įvertinti ir perkelti Birštono savivaldybės plėtros 2013-2020 metų strateginio plano nuostatas i Bendrąjį planą;
- Ištaisyti technines klaidas (brėžiniuose ir tekstinėje dalyje);
- Panaikinti sprendinių spragas;
- Spręsti galiojančių sprendinių kolizijas;
- Rengėjas esamos būklės įvertinimo stadijoje turi įvertinti visuomenes (pareiškėjų, pageidaujančių keisti/koreguoti bendrojo plano sprendinius, prašymus) pasiūlymus bei išanalizavus juos, suderinus su Birštono savivaldybės administracija patikslinti Bendrojo plano urbanizuotų ir neurbanizuotų teritorijų plėtros mastą ir galimybes;
- Rengiant Bendrojo plano koregavimą rengėjas turi atlikti visas privalomas derinimo procedūras;
- Numatyti urbanistinių-ekologinių koeficientų zonas (tikslinti 2002 m. spalio 21 d. Birštono savivaldybės valdybos sprendimu Nr. 244 „Dėl Birštono savivaldybės teritorijos urbanistinių-ekologinių koeficientų patvirtinimo", 1992 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Birštono miesto tarybos sprendimu Nr. 126 „Dėl Birštono miesto urbanistinio-ekologinio koeficiento patvirtinimo" bei 1999 m. vasario 24 d. Lietuvos Respublikos vyriausybes nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos");
- Pagal poreikį gali būti nustatomi ir kiti teisės aktais pagrįsti planavimo uždaviniai bei papildomi teritorijos naudojimo reikalavimai.

2.3. Bendrojo plano sąsaja su kitais teritorijų planavimo dokumentais

Birštono kurorto teritorijos bendrasis planas rengiamas vadovaujantis:

- Birštono savivaldybės tarybos 2016 12 22 sprendimu Nr. TS-216 „Dėl Birštono miesto, savivaldybės bendrųjų planų keitimo ir planavimo tikslų patvirtinimo“;
- Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 12 29 įsakymu „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros, Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo ir planuojamos teritorijos ribų nustatymo“ Nr. AV-421;
- Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybos 2017 03 01 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG23927;
- Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos 2017 03 01 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG23970;
- Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos 2017 03 02 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24143;
- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2017 03 03 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24241;
- AB "Energijos skirstymo operatorius" 2017 03 02 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24366;
- Uždaroji akcinė bendrovė "Birštono vandentiekis" 2017 03 10 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24555;
- Civilinės aviacijos administracijos 2017 03 08 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24660;
- Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2017 03 10 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24751;
- Valstybės įmonės "Kauno regiono keliai" 2017 03 13 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24973;
- Telia Lietuva, AB 2017 03 13 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG25072;
- Aplinkos apsaugos agentūros 2017 03 14 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG25088;
- Birštono savivaldybės administracijos 2017 03 15 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG25398.

2.4. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos aprašymas

Planavimo objektas – Birštono kurorto teritorija. Birštono kurorte 2016.01.01 gyveno 2762 žmonės. Per 2007-2016 m. laikotarpį Birštono mieste sumažėjo 365 žmonėmis (11,67%).

Birštono kurorto teritorijos bendrojo plano Strateginių pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje bus nagrinėjama sprendinių įtaka Birštono kurorto teritorijai įskaitant saugomas teritorijas ir gamtos paveldo objektus. Saugomų teritorijų bei gamtos paveldo objektų esančių miesto teritorijoje sąrašas teikiamas 2.1. ir 2.2. lentelėse.

2.1. lentelė. Saugomos teritorijos planuojamoje teritorijoje

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas /dalis Birštono kurorte (ha)	Apsaugos tikslai
Regioniniai parkai			
1.	*Nemuno kilpų regioninis parkas*	25372,2/1323,41	Išsaugoti unikalias didžiąsias Nemuno kilpas ir Punios šilo kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti
Draustiniai			
1.	*Degsnės botaninis draustinis*	7,5/-	Išsaugoti unikalų introdukuotą, pasiekusį brandą itin didelio našumo Degsnės maumedyną ir Degsnės miško europinio maumedžio genetinį medyną
2.	*Daukantų geomorfologinis draustinis*	979,8/-	Išsaugoti geomorfologiniu požiūriu unikalų erozinį Nibrių atragį, raiškią erozinę Daukantų dubumą, stačiašlaitį Jieznelės upelio slėnį ir griovų bei raguvų suraižytus pagrindinius Nemuno slėnio šlaitus
3.	*Punios šilo botaninis-zoologinis draustinis*	2246,1/-	Išsaugoti etalonines Punios šilo natūralias buveines su sengirių tipo medynais, medžiais – gamtos paminklais, saugomas gyvūnų, augalų bei grybų rūšis, ypač ąžuolinį pintenį, ąžuolinę baktrosporą, skėtriąją briedragę, didįjį asiūklį ir labai gausias populiacijas draustinyje turinčias rūšis – plačiąją platužę, skylėtąją menegaciją, ąžuolinę kepeną, krokinį minkštenį, karpotąją kempę,

			skaisčiąją raudonpintelę, tarpinį ir tuščiavidurį rūtenius, svogūninę kartenę, didįjį skydvabalį, niūraspalvį auksavabalį, Punios šilo paprastosios pušies ir Punios šilo paprastosios eglės genetinius medynus, archeologines vertybes

2.1. lentelės tęsinys.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas /dalis savivaldybėje (ha)	Apsaugos tikslai
D r a u s t i n i a i			
4.	*Punios kraštovaizdžio draustinis*	177,2/-	Išsaugoti išraiškingą stačių miškingų Nemuno ir Punelės šlaitų kraštovaizdį su vienu žymiausių bei didžiausių Lietuvoje Punios piliakalniu ir Punios bažnyčios architektūriniu kompleksu;
5.	*Verknės kraštovaizdžio draustinis*	523,5/0,33	Išsaugoti raiškų Verknės žemupio slėnio kraštovaizdį su sudėtinga hidrografine struktūra, piliakalniais, atodangomis ir eroziniais cirkais
6.	*Kalvių kraštovaizdžio draustinis*	279,0/-	Išsaugoti miškingą geomorfologiniu požiūriu vertingo Kalvių erozinio atragio kraštovaizdį su etaloninėmis sausų šlaitų bei pamiškių bendrijomis;
7.	*Ošvenčios hidrografinis draustinis*	489,4/-	Išsaugoti originalios dvejopos hidrografinės struktūros Ošvenčios upelį su raiškia erozine pragrauža;
8.	*Drubengio botaninis draustinis*	66,9/-	Išsaugoti šaltiniuoto Drubengio upelio gilų slėnį su saugomų augalų, gyvūnų ir grybų rūšių, ypač baltakraštės artonijos, skylėtosios menegacijos, blyškiosios džioveklės, natūraliomis buveinėmis;
9.	*Vizdijos hidrografinis draustinis*	191,4/-	Išsaugoti natūralų Vizdijos upelį ir jo slėnį

10.	*Didžiųjų Nemuno kilpų hidrografinis draustinis*	1348,3/175,67	Išsaugoti visoje ledyninio reljefo paplitimo zonoje unikalaus pobūdžio ir masto Didžiųjų Nemuno kilpų (Punios, Balbieriškio, Prienų ir Birštono) hidrografinę struktūrą;
11.	*Škėvonių geomorfologinis draustinis*	220,4/172,19	Išsaugoti unikalų slėninės erozijos darinį – Škėvonių gūbrį bei jo aplinką ir raiškų erozinį Birštono atragį;

2.1. lentelės tęsinys.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas /dalis savivaldybėje (ha)	Apsaugos tikslai
D r a u s t i n i a i			
12.	*Birštono urbanistinis draustinis*	39,44/39,44	Birštono urbanistinio draustinio – išsaugoti būdingą mažo kurortinio miestelio istorinę dalį, jos urbanistinę struktūrą su senųjų vilų pastatais ir kitais istoriniais statiniais, šių statinių tradicinę architektūrinę išraišką ir jų aplinką, Birštono Vytauto parką ir piliakalnį su gyvenviete;
13.	*Prienų Šilo kraštovaizdžio draustinis*	2498,5/-	Išsaugoti miškingo zandrinio kraštovaizdžio etaloną su išlikusiais sengirės fragmentais, natūraliu Vadės upeliu, Revuonos ištakų pelkiniu kompleksu, saugomų augalų rūšių, ypač lieknojo švylio, šakotosios ratainytės ir žvilgančiosios riestūnės, augavietėmis;
14.	*Naravų kaimo kraštovaizdžio draustinis*	274,5/-	Išsaugoti vaizdingą Naravų kilpos kraštovaizdį su unikalia tris istorinius laikotarpius atspindinčia Naravų kaimo užstatymo ir žemėvaldos struktūra, archeologines bei memorialines vertybes;
15.	*Tartoko telmologinis draustinis*	38,2/-	Išsaugoti natūralią šarmingą žemapelkę;
16.	*Nemajūnų ktaštovaizdžio draustinis*	167,6/-	Išsaugoti valakinę Nemajūnų kaimo užstatymo struktūrą, archeologines, architektūrines ir memorialines vertybes;

17.	*Siponių kaimo kraštovaizdžio draustinis*	398,6/-	Išsaugoti raiškaus agrarinio slėnio kraštovaizdį, išlaikiusį bendrąją istoriškai vertingą valakinės statybos struktūrą su tradicine Siponių bei Šaltinėnų kaimų architektūra ir vertingas stačių Nemuno šlaitų natūralias buveines

2.1. lentelės tęsinys.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas /dalis savivaldybėje (ha)	Apsaugos tikslai
D r a u s t i n i a i			
18.	*Pelekonių archeologinis draustinis*	306,7/-	Išsaugoti archeologinių vertybių – Pelekonių piliakalnių kompleksą ir jo aplinką;
19.	*Alšios hidrografinis draustinis*	273,6/-	
N a t u r a 2 0 0 0 t e r i t o r i j o s			
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos			
1.	*Nemuno kilpos*	1345,76/174,85	
2.	*Škėvonių atodanga*	1,18/0,98	
3.	*Verknės upės slėnis*	589,98 /0,34	
B u f e r i n ė s a p s a u g o s z o n o s			
1.		1821,08 /182,85	

2.2. lentelė. Valstybės saugomi gamtos paveldo objektai Birštono savivaldybėje

Eil. Nr.	Pavadinimas	Vietovė, saugoma teritorija
Geologiniai objektai		
1.	Škėvonių atodanga	∗ Prienų miškų urėdijos Birštono g-jos (77 kv., 47 skl.), Nemuno kilpų regioninis parkas

2.5. Vertinimo metu nagrinėjami aplinkos komponentai bei pasekmės

Aplinkos komponentai, kuriems gali turėti įtakos rengiamo bendrojo plano sprendiniai:

1) Ekonominė aplinka (savivaldybės biudžetas, investicijų ir verslo sąlygos, ūkio raidos procesai ir pan.)
2) Socialinė aplinka (įvairūs socialiniai procesai: gyventojų užimtumas, migracija, socialinės apsaugos lygis ir pan.);
3) Gamtinė aplinka ir kraštovaizdis (oro, vandens kokybė, ekosistemos, gyvūnų ir augalų rūšys, gamtinės buveinės).

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje bus pateikiamas koncepcijos preliminarių sprendinių aplinkai poveikis Birštono kurorto gyventojų socialinei aplinkai, jų užimtumui, gyvenamosios aplinkos kokybei, miesto ekonominei aplinkai, valstybės bei savivaldybės biudžetams, ūkio ir jo komponentų procesų raidai, gamtinės aplinkos komponentų kokybei bei kultūros paveldui.

2.6. Pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodai, numatomi naudoti vertinimui atlikti

Galimi trys Birštono kurorto Bendrojo plano sprendinių poveikio aplinkai vertinimo būdai:

1) natūrinių tyrimų duomenų analizė;
2) kompiuterinės matematinės statistikos duomenų apdorojimo programos pagalba atliekamas perspektyvinis prognozavimas, siekiant nustatyti poveikio aplinkai raidą ateityje;
3) ekspertinis vertinimas, pateiktos ekspertų išvados bei alternatyviniai pasiūlymai naudojami išvengti ar sumažinti rengiamo planavimo dokumento keliamas neigiamas pasekmes.